

Tantárgy címe: Etnográfiai film

Kurzus címe: Etnográfiai film	Kreditértéke: 2 Kr
Kurzus Neptun kódja: BTP2NPR 2002	
A számonkérés módja (kollokvium. / gyakorlati jegy / beadandó dolgozat / egyéb): beadandó dolgozat, kiselőadás	

Kurzusleírás:

Az etnográfiai film a néprajz és az antropológia tudományához kétféleképpen is kapcsolódik. Egyrészt a kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat az etnográfiai filmmel, mint forrással. Ennek keretében a néprajzi és antropológiai dokumentumfilmek elemzésén keresztül betekintést nyújt az alapvető filmnyelvi fogalmakba, kifejezésekbe, valamint a különböző filmkészítési stílusokba. A kurzus emellett célul tűzi ki, hogy bemutassa azokat a dokumentumfilmeket, amelyek az egykori és a kortárs magyar kultúra, illetve társadalom ábrázolására törekednek.

Másrészt a film, mint kutatási módszer is szerepet kap a kurzus során. A kortárs viszonyokat figyelembe véve részletesebben is foglalkozunk a néprajzi filmkészítés három fő területével. Kiemelten tárgyaljuk az etnográfiai dokumentumfilm szerepét, mint az életúttelelemzésre alkalmas közvetítő eszközt és kutatási módszert. Emellett a hallgatók megismerkedhetnek a vidékébrázolás különböző megközelítéseivel, valamint a hagyományábrázolás vizuális megjelenítésének módszertanával is.

Órák témái:

1. óra: Bevezetés az etnográfiai film világába – A néprajzi filmtörténet áttekintése külföldi és hazai példák alapján
2. óra: A vidékébrázolás szerepe az etnográfiai filmben – A vidéki környezet reprezentációja, jelentősége és filmes megvalósítási lehetőségei
3. óra: A vidékébrázolás néprajzi filmes megoldásai – filmvetítés és elemzés a vidékébrázolás szempontjából
4. óra: Az etnográfiai film szerkezete és elemzési szempontjai – A filmnyelv, narráció és szerkezet elemzési lehetőségei a néprajzi filmekben
5. óra: Életút-története a dokumentumfilmben – Az életút bemutatásának szerepe és módszerei, filmvetítés és elemzés
6. óra: Kortárs néprajzi filmgyakorlatok: Élő néprajzi hagyományaink filmsorozat – A kortárs néprajzi dokumentumfilm-sorozat bemutatása, kutatói szerep és a terepkutatás körülményei, a filmkészítés főbb lépései

Alapirodalom és ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

1. Carl Plantinga: Dokumentumfilm. *Metropolis: filmelméleti és filmtörténeti folyóirat*, 13. évf. 4. sz. /2009. 10–19.
2. Bill Nichols: A dokumentumfilm típusai. *Metropolis*. XIII. évf., 4. szám, 20–41.
3. Jay Ruby: Vizuális antropológia. In *A valóság filmjei. Tanulmányok az antropológiai filmről és filmkatalógus*. Budapest: Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, 2004. 9–18.
4. Biczó Gábor – Soós Zsolt – Szabó Henriett: *Kisvilágok. Kelet-magyarországi települések kortárs társadalmi folyamatai és dokumentumfilmes ábrázolása*. Hajdúböszörmény, DE Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar. 2022. 12–172.
<https://gygyk.unideb.hu/hu/konyvek>
5. Biczó Gábor – Szabó Henriett (szerk.): *Sors/Képek. Roma életutak dokumentumfilmen*. Hajdúböszörmény: DE Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar – Lippai Balázs Roma

